

Factsheet Digitale Gegevensuitwisseling bij Acute Zorg

Onderwerp Beschikbaarheid medische informatie – Corona Opt-in en Duurzame oplossing Naam dossierhouder 5.1.2e Telefoonnummer dossierhouders 5.1.2e	
Kernboodschap	<p><u>Corona-opt in</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De Corona Opt-in is een <u>tijdelijke</u> oplossing om ervoor te zorgen dat informatie van de eigen huisarts raadpleegbaar is bij huisartsenpost (HAP) en spoedeisende hulp (SEH). • Met de Corona Opt-in wordt van de mensen die nog geen antwoord hebben gegeven op de vraag of deze gegevens vooraf klaargezet mogen worden voor gebruik door een waarnemend huisarts, de gegevens klaargezet. Hierbij ontbreekt dus nog hun expliciete toestemming, die wel wettelijk vereist is. De opvragende zorgverlener vraagt ter plekke wel toestemming aan de patiënt voor het raadplegen van de gegevens. • Van diegenen die eerder met een 'nee' op de toestemmingsvraag hebben geantwoord, worden de huisartsgegevens niet raadpleegbaar gemaakt voor HAP en SEH. • De Corona Opt-in is inwerking voor de duur van de crisis en deze toestemmingen kunnen na de crisis technisch weer teruggedraaid en verwijderd worden. • De Corona Opt-in is nog steeds nodig. Er zijn nog steeds maatregelen van kracht om het virus onder controle te krijgen. Zorgverleners benadrukken het belang van de Corona Opt-In en de cijfers laten zien dat ze er gebruik van maken. • De Corona Opt-in zal juridisch verankerd worden in een AMvB zodat de maatregel gecontinueerd kan worden voor zover hij noodzakelijk wordt geacht. Hier wordt momenteel aan gewerkt. Dit duurt enkele maanden. De AMvB gaat idealiter dan 1 januari 2021 in. • De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is vooralsnog akkoord met deze maatregel, maar zal dit uiterlijk 1 oktober opnieuw bekijken. De AP is ook één van de partijen die de AMvB ter goedkeuring zal ontvangen. • De Corona Opt-in valt qua beleidsverantwoordelijkheid onder minister De Jonge. <p><u>Duurzame oplossing</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Met de Corona Opt-in is een <u>tijdelijke</u> oplossing beschikbaar gekomen om zo informatie van de eigen huisarts beschikbaar te krijgen bij HAP en SEH. • Om ook ná de COVID-19 crisis deze gegevens op de huisartsenpost en spoedeisende hulp beschikbaar te krijgen, wordt gewerkt aan een duurzame oplossing. De Corona Opt-in wordt immers na afloop van de COVID-19 crisis weer teruggedraaid. • Inmiddels is de implementatie gestart van de richtlijn 'Gegevensuitwisseling tussen huisarts, huisartsenpost, ambulancedienst en spoedeisende hulp' op initiatief van een aantal partijen, waaronder koepelorganisaties InEen en de Patiëntenfederatie. • Obstakel bij het realiseren van gegevensuitwisseling bij spoed is dat dit op dit moment grotendeels via een uitwisselingsstelsel plaatsvindt. Zo'n uitwisselingsstelsel vereist volgens de huidige wetgeving dat hiervoor expliciet vooraf toestemming wordt gevraagd aan patiënten. Een groot deel van de bevolking heeft

	<p>al toestemming gegeven. Een groot deel ook nog niet. Deze toestemming kan ofwel door de huisarts worden gevraagd en verwerkt, ofwel door de patiënt zelf worden geregistreerd op volgjezorg.nl. De huisartsen hebben echter aangegeven hier momenteel geen tijd voor te hebben.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een goed breed uitrolbaar alternatief voor een uitwisselingsstelsel is op dit moment nog niet beschikbaar.
Argumentatie	<p><u>Corona-Opt in</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor detectie, triage en behandeling van een patiënt met of verdacht van COVID-19 is het noodzakelijk dat zo snel mogelijk op de HAP en SEH huisartsinformatie kan worden geraadpleegd. • Dit scheelt veel kostbare tijd doordat deze informatie niet (opnieuw) uitgevraagd hoeft te worden en te worden geregistreerd. • Voor het opvraagbaar maken van huisartsinformatie voor nog onbekend later gebruik is uitdrukkelijke toestemming noodzakelijk volgens artikel 15 van de 'Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg' (Wabvpz). • Op dit moment hebben 7,6 miljoen Nederlanders aangegeven dat zij hier toestemming voor geven. Slechts een klein deel heeft deze toestemming expliciet geweigerd. De overige Nederlanders hebben nog geen keuze omtrent toestemming kenbaar gemaakt. • Deze toestemmingen zien niet op het opvraagbaar maken voor gebruik op de SEH, maar uitsluitend op het opvraagbaar maken door andere huisartsen, zoals op de HAP. • Op verzoek van eerstelijnsinstellingen is een oplossing gezocht zodat tijdelijk huisartsinformatie toch beschikbaar is en dit niet zorgt voor vertraging bij de triage op de HAP en SEH. • Met instemming van AP, IGJ en OM is een beleidslijn opgesteld waarbij onder voorwaarden wordt afgezien van vervolging bij overtreding van het artikel in de Wabvpz. • Deze voorwaarden zien op het tegengaan van misbruik en zorgen voor transparantie over wie de gegevens wanneer raadpleegt. • Daarnaast dient een patiënt ter plekke om toestemming gevraagd te worden door de zorgverlener om de gegevens te mogen raadplegen, wanneer de patiënt zich meldt op HAP of SEH. • Indien eerder 'nee' is gezegd tegen beschikbaar stellen vooraf, blijft die 'nee' gelden. • Mensen die n.a.v. de Corona Opt-in toch niet willen dat hun gegevens opvraagbaar zijn, kunnen dit melden bij de huisarts of bij volgjezorg.nl. • Naast de tijdelijke Corona Opt-in, wordt gewerkt aan een duurzamer oplossing. Zo wordt gekeken naar een systeem waarbij huisartsgegevens 24/7 zonder voorafgaande beschikbaarstelling geraadpleegd kunnen worden door de HAP en SEH. Dan is geen sprake van gegevens die vooraf klaar worden gezet en is uitdrukkelijke toestemming voor dit <i>klaarzetten</i> niet nodig.
Politieke afspraken (regerakkoord, convenant, coalitieafspraken e.d.)	<p><u>Corona-Opt in</u></p> <p>Het wetsartikel waarmee het toestemmingsvereiste is vastgelegd is destijds met algemene stemmen aangenomen. Echter, recent is door de Kamer al aangegeven dat er een aantal onbedoelde effecten zijn waarvoor bereidheid bij de Kamer is om hier oplossingen voor te vinden. Naar aanleiding van het debat van oktober 2019 is voor de zomer een advies toegezegd over gespecificeerd toestemming vragen bij reguliere zorg (GTS). Op 16 maart is door oud-minister Bruins nog een brief¹ aan de Kamer gestuurd hoe omgegaan kan worden met het</p>

	<p>toestemmingsvereiste in geval van acute zorg (aparte toestemming vragen, tijdelijk gebruik maken van het LSP waar de (politieke) ambitie voor is juist van de verplichting tot gebruik van het LSP af te komen. Hierover is vooraf overleg geweest met de coalitiepartners. De Kamer is dus reeds bekend met de onbedoelde effecten van het wetsartikel.</p> <p>Qua beleidsverantwoordelijkheid valt de Corona Opt-in onder minister De Jonge, omdat dit onderdeel is van het 'coronabeleid'.</p> <p><u>Duurzame oplossing</u> De tijdelijke Corona Opt-in en de duurzame oplossing zijn in de Kamerbrieven over COVID-19 aan elkaar gekoppeld. "Tegelijk met de Corona Opt-in wordt gewerkt aan een duurzame oplossing". De betreffende partijen hopen binnen 1 à 2 jaar hiervoor een oplossing te hebben.</p> <p>De duurzame oplossing wordt ook al benoemd in de Kamerbrief van 16 maart die is opgesteld voor de COVID-19 crisis. Hij staat hier vermeld als een wat langere termijn vervolgstap waarbij gebruik wordt gemaakt van een adresboek [TK 2019-2010, 27 529 nr. 214].</p>
Feiten en cijfers	<p><u>Corona Opt-in</u> 7,6 mln Nederlanders hebben toestemming gegeven voor het beschikbaar stellen van huisartsinformatie bij waarnemen. Slechts een klein deel heeft dit expliciet geweigerd.</p> <p>Met de Corona Opt-in wordt voor de mensen die nog geen keuze kenbaar hebben gemaakt de gegevens beschikbaar indien zij ter plekke op de HAP of SEH mondeling toestemming geven. Om ook na de COVID-19 crisis deze informatie beschikbaar te houden is een duurzame oplossing nodig.</p> <p>In de laatste week van mei zijn 40.752 opvragingen geweest van de professionele samenvatting op de HAP en SEH (inclusief reguliere opvragingen). Ter vergelijking betroffen dit in de week van 25 mei: 40.752 en de week van 7 mei: 34.517 (inclusief reguliere opvragingen).</p> <p><u>Duurzame oplossing</u> Meer dan 50% van de bezoekers aan de SEH komt binnen via de HAP. Hier is sprake van rechtstreekse doorverwijzing. Gegevens volgen de behandelrelatie. Voor mensen die op een andere wijze binnenkomen op de SEH wordt gewerkt aan de duurzame oplossing.</p>
Overig (zoals heikele punten en pers)	<p>De Corona Opt-in wordt kritisch bekeken door verschillende partijen, vanuit privacyoogpunt. De Autoriteit Persoonsgegevens dreigde rond 1 juni zijn toestemming voor de maatregel in te trekken, omdat volgens de AP de grootste crisis voorbij was. Na overleg hebben zij bekend gemaakt om de maatregel voorlopig goed te blijven keuren, maar uiterlijk 1 oktober dit opnieuw te bezien. Ook de Eerste Kamer heeft kritische vragen gesteld, o.a. over de vraag of burgers voldoende geïnformeerd zijn over de Corona Opt-in.</p> <p><u>Duurzame oplossing</u> VZVZ, verantwoordelijk voor het Landelijk Schakelpunt (LSP), heeft eerder aan VWS de suggestie gedaan om het LSP te gebruiken voor rechtstreekse bevraging. Hier wordt naar gekeken.</p>

¹ Tweede Kamer 2019-2020, 27529 nr. 214

	<p><u>Whitebox</u> Ook een kleine partij die huisartsen bedient in de omgeving Amsterdam en Maastricht kan tijdelijk meer informatie beschikbaar maken op de HAP en wordt daarin ondersteund door VWS. Whitebox en het LSP kunnen zich in de pers over en weer nog wel eens kritisch uitlaten over de andere partij. VWS uit steeds in haar communicatie dat goede zorg voorop staat, ongeacht de infrastructuur die wordt gebruikt. Burgers en zorgverleners hebben keuzevrijheid en kunnen zelf wegen met welke infrastructuur ze willen werken, of dat nu het LSP is of Whitebox of een andere infrastructuur.</p>
--	---